

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2020. ГОДИНУ СРПСКЕ НАПРЕДНЕ СТРАНКЕ ФБИХ

Број: 03-07-6-1248/21
Сарајево, 27.12 2022. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	4
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1. НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске напредне странке ФБиХ за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да је Српска напредна странка ФБиХ прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 8. став (1), члана 12. став (3), став (4) и став (5) и члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака, те члана 15.1 Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске напредне странке ФБиХ за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Српска напредна странка ФБиХ се финансира из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	8.374,20	100,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	8.374,20	100,00
II	Остали приходи и друго	0,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	8.374,20	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 11.806,00 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Српска напредна странка ФБиХ. Скраћени назив странке: СНС ФБиХ.

Српска напредна странка ФБиХ регистрована је код Основног суда у Ливну, Рјешењем број: 068-0-Ф1-19-000 001 од 03.09.2019. године.

Сједиште странке је у Дрвару, Титова 25.

Лице овлаштено за заступање странке је Душко Радун, председник.

У годишњем финансијском извјештају странка није навела лице овлаштено за финансијске извјештаје за 2020. годину.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Српска напредна странка ФБиХ нема ниже организационе нивое.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске напредне странке ФБиХ за 2020. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Српске напредне странке ФБиХ обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

Обим прегледа је ограничен јер странка није доставила додатну финансијску документацију (пословне књиге и изводе са трансакцијских рачуна).

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Преглед и контрола финансијских извјештаја обавља се први пут.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Српска напредна странка ФБиХ прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

Српска напредна странка ФБиХ је средства обезбијеђена за финансирање странке утрошила без донесеног програма утрошка средстава за 2020. годину, чиме је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Странка је у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину исказала расходе у укупном износу од 11.806,00 КМ.

Српска напредна странка ФБиХ није у току 2020. године, а ни по захтјеву за достављање додатне документације доставила програм утрошка средстава за 2020. годину.

б) Српска напредна странка ФБиХ прекршила је одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Политичка странка је у годишњем финансијском извјештају исказала приходе из буџета у укупном износу од 8.374,20 КМ.

На захтјев Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, Херцегбосански кантон је својим актом број: 03-02-11-97.12/22 од 21.07.2022. године, доставио податке о исплати средстава и Одлуку о одобравању средстава из буџета Херцегбосанског кантона за 2019. годину, број 01-02-50.2/19 од 30.12.2019. године на основу које је извршена уплата средстава на рачун политичке странке Српска напредна странка ФБиХ. Увидом у достављену

¹ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

документацију утврђено је да су средства која су припадала Српској напредној странци по основу освојених мандата у периоду од 2016. до 2020. године, уплаћена на рачун Српске напредне странке ФБиХ, дана 27.02.2020. године, у износу од 8.000,00 КМ за 2019. годину.

Такође, на захтјев Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, Општина Петровац је својим актом број: 02-05-729/22 од 28.07.2022. године, доставила податке о исплати и документацију² на основу које је утврђено да су средства која су припадала Српској напредној странци по основу освојених мандата у периоду од 2016. до 2020. године, дана 09.10.2020. године, уплаћена на рачун Српске напредне странке ФБиХ у износу од 231,00 КМ за 2020. годину.

Увидом у Рјешење Опћинског суда у Ливну број: 068-0-F1-19-000-001, утврђено је да је Српска напредна странка ФБиХ уписана у регистар суда дана 03.09.2019. године.

Имајући у виду да се приходом из буџета сматра приход дефинисан чланом 3. став (1) тачка е) Закона о финансирању политичких странака, односно да се средства за рад расподјељују на основу освојених мандата, а да Српска напредна странка ФБиХ није имала освојене мандате у Херцегбосанском кантону и Општини Петровац у периоду од 2016. до 2020. године, као и да је уписана у регистар суда 03.09.2019. године, мишљења смо да је Српска напредна странка ФБиХ средства из буџета Херцегбосанског кантона и Општине Петровац у износу од 8.231,00 КМ примила супротно одредбама члана 8. став (1) тачка а) Закона о финансирању политичких странака.

с) Српска напредна странка ФБиХ прекршила је одредбе члана 12. став (3), став (4) и став (5) и члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Српска напредна странка ФБиХ годишњи финансијски извјештај није поднијела у законом прописаном року и на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 96/13 и 89/16)-у даљем тексту: Правилник и није доставила додатну документацију чиме је прекршила одредбе члана 12. став (3), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Српска напредна странка ФБиХ није у обрасцу 2 (преглед промета свих трансакцијских рачуна политичке партије) годишњег финансијског извјештаја исказала рачун број 5713000000120975 код Комерцијалне банке ад Бања Лука.

Увидом у Јединствени регистар рачуна у Босни и Херцеговини који се води код Централне банке БиХ утврђено је да Српска напредна странка ФБиХ има код Комерцијалне банке ад Бања Лука два трансакцијска рачуна број: 5713000000120975 и 5713000000121654.

Странка је све трансакцијске рачуне требала исказати у обрасцу 2 годишњег финансијског извјештаја што није учинила, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника.

(2) Српска напредна странка ФБиХ је у обрасцу 3-ф исказала приходе из буџета Општине Дрвар у износу од 8.374,20 КМ. На захтјев Централне изборне комисије БиХ Општина Дрвар³ је доставила одговор у којем је навела да Српска напредна странка ФБиХ није финансирана из буџета ове општине.

Увидом у достављену документацију утврђено је да је Српска напредна странка ФБиХ у 2020. години примила средства из буџета Херцегбосанског кантона у износу од 8.000,00 КМ и Општине Петровац у износу од 231,00 КМ.

² Одлука о додјели средстава Српској напредној странци ФБиХ број: 02-014-573/20 од 07.10.2020. године и Захтјев за исплату средстава Српске напредне странке ФБиХ број: 10-11-76/20 од 28.09.2020. године.

³ Општина Дрвар, одговор на захтјев број 03-07-6-1248-6/21 од 22.07.2022. године.

- (3) Српска напредна странка ФБиХ је годишњи финансијски извјештај за 2020. годину поднијела након законом прописаног рока⁴, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Српска напредна странка ФБиХ је годишњи финансијски извјештај за 2020. годину у електронској форми поднијела Централној изборној комисији БиХ дана 23.09.2021. године, а одштапане обрасце годишњег финансијског извјештаја у ПДФ формату овјерене потписом овлашћеног лица и печатом политичке странке доставила је дана 24.09.2021. године.

- (4) Српска напредна странка ФБиХ је постизборни финансијски извјештај-Локални избори 2020. године поднијела у електронској форми путем апликације ФИ ЦИК БиХ дана 15.01.2021. године, док је одштапане обрасце постизборног финансијског извјештаја у ПДФ формату, овјерене потписом овлашћеног лица и печатом политичке странке, доставила Централној изборној комисији БиХ тек 24.09.2021. године, чиме је прекршила одредбе члана 3. став (2) Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких партија⁵, одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака и 15.1 став (1) Изборног закона БиХ⁶, („Службени гласник БиХ“, број 10/18).

- (5) Политичка странка у обрасцу 1 (општи подаци о политичкој странци) годишњег финансијског извјештаја није навела податке о овлашћеном лицу које је одговорно за вођење пословних књига политичке странке, подношење финансијских извјештаја и које је овлаштено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, чиме је прекршила одредбе члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 9. Правилника.

- (6) Дана 17.11.2022. године Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је Српској напредној странци ФБиХ упутила Захтјев за достављање додатне документације за 2020. годину, којим је тражена достава документације о кориштењу пословног простора у 2020. години, програм утрошка средстава за 2020. и 2021. годину, копија годишњег обрачуна за 2020. годину (биланс стања и биланс успјеха), бруто биланс на дан 31.12.2020. године, главна књига са комплетним аналитичким евиденцијама странке за период 01.01.-31.12.2020. године, копије извода са трансакцијског рачуна странке број 5713000000121654 код Комерцијалне банке ад Бања Лука за период 01.01.-31.12.2020. године и изводи отворених ставки за повјериоце „Дрво бест“ хотел Дрвар, „Компекс“ и „Аура“ Дрвар.

Српска напредна странка ФБиХ није у остављеном року доставила тражену документацију те је Централна изборна комисија БиХ дана 28.12.2022. године Ургенцијом за достављање додатне документације за 2020. годину поново затражила достављање наведене документације као и копију извода са трансакцијског рачуна број 5713000000120975 код Комерцијалне банке ад Бања Лука за период 01.01.-31.12.2020. године.

Обзиром да Српска напредна странка ФБиХ није у остављеном року доставила додатну документацију, прекршила је одредбе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

⁴ Рок за доставу годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину је био 31.03.2021. године.

⁵ Политичке партије предизборни и постизборни финансијски извјештај подносе Централној изборној комисији БиХ у електронској форми путем апликације ФИ ЦИК БиХ, а потврду о поднесеном финансијском извјештају и одштапане обрасце финансијског извјештаја у PDF формату, овјерене потписом овлашћеног лица и печатом политичке партије, достављају Централној изборној комисији БиХ и у чврстој копији.

⁶ Политичке странке које су учествовале на Локалним изборима 2020. године (избори одржани 15.11.2020. године) имале су обавезу да до 15.01.2021. године поднесу финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата избора (постизборни финансијски извјештај).

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁷ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Српска напредна странка ФБиХ је у сврху изборне кампање могла да потроши средства у износу од 215.100,30 КМ.

Српска напредна странка ФБиХ је у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину исказала трошкове пропаганде у износу од 2.700,00 КМ, док је у постизборном финансијском извјештају, за период 01.06.-15.12.2020. године, трошкове пропаганде исказала у износу од 3.382,40 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској напредној странци ФБиХ да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси програм утрошка средстава и да исти доставља Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, те да финансијска средства троши у складу са програмом утрошка средстава,*
- *да се не финансира из забрањених извора,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставља у складу са законом прописаним роковима и на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Правилником о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких партија,*
- *да доставља додатну документацију и*
- *да именује овлаштено лице које је одговорно за вођење пословних књига политичких странака, подношење финансијских извјештаја и које је овлаштено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, те да о именовану овлаштеног лица и у случају било какве промјене статуса тог лица обавјештава Централну изборну комисију Босне и Херцеговине у року од 15 дана од његовог именованја, односно промјене статуса тог лица.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Српска напредна странка ФБиХ није доставила примједбе на мишљење ревизора и налазе ревизије дате у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизора

Тања Голијанин

Шеф Службе за ревизију

Мр сц. Хасида Гушић

⁷Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.